

at det ærede Medlem derpaa begyndte med at erklære Krig ved at sige, at, naar vi ikke fulgte ham, vilde Loven komme til et Fællesudvalg, og at det vilde ikke søre til Andet end enten en tvungen Eftergivenhed, eller at vi maatte tage et Brud. Jeg har ikke troet, at Fællesudvalget var en Institution, som gif ud paa enten at faae Folkethinget til at give efter eller at fremkalde et Brud; jeg har troet, at Meningen var, at man skulde komme overens i et Fællesudvalg. Det var jo ogsaa muligt, at de Andre kunde give efter. Det forundrede mig derfor at høre det ærede Medlems Udtalelse. Han syntes næsten at yttre et Ønske, en Længsel efter Krig. Denne Længsel er forhastet, Krigen kan jo altid komme. Fra vor Side er der ikke nogen absolut Hindring tilstede i saa Henseende, naar den endelig ønskes; men jeg tror forøvrigt, at jo mere No vi her vise, desto bedre vil det være. Hvad nu de reelle Bemærkninger om Postdampskibet angaar, er der blevet fremført en Betragtning af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), som egentlig strengt taget ikke vedkommer Sagen, den Betragtning nemlig, at vi skulde bevillige Skibet for at staffe en Del Arbejdere Sysselsættelse. Denne Betragtning kan man jo gjøre gjældende overfor alle Bevillinger; man kan jo næsten paa samtlige Omraader skyde dette Arbejderspørgsmaal frem. Ganske vist har dette Arbejderspørgsmaal i sig selv megen Betydning; men jeg tror nok, at det er at tage Sagen en lille Smule fra den forkerte Side, naar man vil drage det frem i denne Forbindelse. Naar man her skal tale om Arbejderspørgsmaalet, saa bliver det vel lige saa meget et Spørgsmaal om Fabrikanternes Interesse som om Arbejdernes, og derigjennem vilde vi komme ind paa meget Mere, end det her vilde være hensigtsmæssigt. Jeg skal derfor ikke indlade mig nærmere paa denne Side af Sagen, men holde mig til, hvad der vedkommer selve det foreliggende Spørgsmaal. Med Hensyn til dette er det fra anden Side først blevet fremhævet, at det ikke var urigtigt at sætte Spørgsmaalet om Postdampskibet i Forbindelse med Spørgsmaalet om Landpostvæsenet, og den høitærede Minister har i det Hele udtalt sig imod at gaa den Vej med Hensyn til Landpostvæsenets Udvikling, som vi vilde, idet han sagde, at der var gjort ikke saa Lidt for det, og at det nu var Tid at stoppe og hvile. Det tror jeg ikke er rigtigt. Det er jo flere Aar siden, at vi i Udvalget havde en Samtale herom med den høitærede Minister, og det fremgaar af en foreliggende Skrivelse, hvad der blev forhandlet, og hvilke Ønsker der fra begge Sider fremkom med Hensyn til en Forbedring af Landpostvæsenet. Men i den Tid, der senere er forløben, er man gaaet temmelig langsomt frem i den Henseende, jeg vil ikke sige utilbørlig langsomt, men man er i alt Fald ikke gaaet overdrevent hurtigt

frem, og navnlig er en Del af det, man havde haabet, endnu ikke blevet udført. Bille vi i det Hele sammenligne den Hurtighed, hvormed vort Postvæsen er blevet forbedret, med den Hurtighed, der i denne Henseende er udfoldet i vore Nabolande, navnlig i Preussen, tror jeg ikke, at vi vilde komme til at staa med Palmer i Hænderne. Den høitærede Minister bemærkede dernæst, at, langt hellere end at gaa den Vej, som vi foreslog, vilde han foretrække at sørge for, at Brevsagerne bleve bragte hjem i Huset til hver enkelt Beboer, og det forekom mig, at den høitærede Minister yttrede, at det kunde ske omtrent for den samme Sum. Det Sidste forstaaer jeg ikke, men jeg har mulig misforstaaet den høitærede Minister. Jeg skal imidlertid sige, at, kan den ærede Minister for den samme Sum, som vi foreslaa anvendt, staffe Brevene hjem til hver Enkelt, saa er det naturligvis Noget, vi med Fornøjelse skulde gaa ind paa. Hvad der er Hovedsagen, er, at man kommer til at gaa en Vej, ad hvilken man med de Midler, som man overhoved er i Stand til at raade over, kan udrette saa Meget som muligt for Landpostvæsenet, og det kan jeg ikke Andet end fastholde, at Noget, og det noget Uvorigt, bør der gjøres til Forbedring af Landpostvæsenet, og at, naar man har Valget mellem enten at gjøre det eller at bygge et Dampskib, saa er Landpostvæsenet vigtigere end Dampskibet. Det maa vistnok Enhver indrømme. I det ene Tilfælde dreier det sig om Beboerne af vort eget Land, og det hele Oplysningsspørgsmaal her i Landet st ar i den inderligste og nøieste Forbindelse med, at det lykkes at udvikle Landpostvæsenet. I det andet Tilfælde er der ganske vist ogsaa for en Del Spørgsmaal om vore egne Interesser, men tillige gjælder det for en stor Del om at fremme, hvad navnlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) omtalte, det, der kan tjene til de Rejsendes Komfort. Jeg skal indrømme, at der er vigtigere Spørgsmaal, der staa i Forbindelse med Spørgsmaalet om et Postdampskib end dette Rejseforørgsmaal, men dette er meget fremtrædende. Naar man ser bort fra Kontrakten med Preussen og disse andre mulige Synspunkter, saa kommer man til at se paa den Nytte og Behagelighed, som det kan have for de Rejsende (Udførelse af Bille). Sagde det ærede Medlem ikke, at det var af Betydning for os Rigsdagsmand som Rejsende (Wille: For Postbefordringen), ja, for Befordringen af de Rejsende. (Wille: For Brevpostbefordringen). Naa, for Brevene! Ja! det skal jeg forøvrigt slet ikke tvivle længere om, men kan hævde, at, hvad det kommer an paa, er bestemt at holde det fast, at, naar vi have Valget imellem en bedre, bekvemmere og hurtigere Befordring over Vandet til Kiel og Nyborg eller en bedre og sikrere Postbesørgelse hele Landet over, saa er det Sidste et langt større og vigtigere Gode end det Første. Men der kom-